

STORTINGET

Norges presidentskapsprogram for Nordisk råd 2018

ET BÆREKRAFTIG OG TRYGT NORDEN

Nordisk råd

Innhold

Norsk

- 5 Et bærekraftig og trygt Norden
- 6 Helseteknologi og pasientsikkerhet
- 8 Utdanning, inkludering og mobilitet
- 10 Miljø og sikkerhet til havs
- 12 Forsvar og sikkerhet

English

- 15 A sustainable and safe Nordic region
- 16 Health technology and patient security
- 18 Education, inclusion and mobility
- 20 The environment and maritime safety
- 22 Defence and security

Icelandic

- 25 Sjálfbær og örugg Norðurlönd
- 26 Heilbrigðistækni og öryggi sjúklinga
- 28 Menntun, aðlögun og frjáls för
- 30 Umhverfi og öryggi til sjós
- 32 Varnarmál og öryggi

Suomi

- 35 Kestävä ja turvallinen Pohjola
- 36 Terveysteknologia ja potilasturvallisuus
- 38 Koulutus, kotouttaminen ja liikkuvuus
- 40 Meriympäristö ja meriturvallisuus
- 42 Puolustus ja turvallisuus

Et bærekraftig og trygt Norden

I en verden preget av endring og uro er det nordiske samarbeidet mer relevant enn noensinne. Med en uforutsigbar sikkerhetspolitisk virkelighet og et stort behov for omstilling står vi i Norden sterkere samlet enn hver for oss.

Tilliten og samholdet vi har mellom de nordiske land gir oss fortrinn vi må utnytte og investere i. Som en av verdens mest integrerte regioner skal vi fortsette å hegne om det nordiske fellesskapet og den nordiske modellen.

I 2018 fortsetter arbeidet med å rive ned grensehindre mellom våre land og vi forsetter å øke den nordiske nytten for våre 26 millioner innbyggere. Det norske presidentskapet vil i 2018 særlig prioritere å styrke nordisk samarbeid innen helse, utdanning, hav og forsvar. Med et sterkt nordisk samarbeid i blant annet helseteknologi, integrering, havmiljø og forsvar vil vi sikre bærekraftige, stabile og trygge nordiske samfunn, også i framtiden.

Helseteknologi og pasientsikkerhet

Resistens mot antibiotika er blant vår tids største helseutfordringer. Hardføre bakterier og mikrober tar i dag livet av millioner og koster milliarder. Dagens bruk er ikke lenger bærekraftig og må begrenses. Kampen mot antibiotikaresistens vil derfor stå høyt på dagsorden i Nordisk råd også i 2018. Alle relevante sektorer i samfunnet må involveres i en koordinert innsats og en målrettet politisk handling for å motvirke antibiotikaresistens. Presidentskapet vil derfor følge opp anbefalingene fra Nordisk Råds hvitbok om antibiotikaresistens.

Velferdsteknologi, e-helse og nye innovative løsninger bidrar til nødvendig fornyelse og forbedret ressursbruk innen velferd. Det norske presidentskapet ønsker i 2018 å sette fokus på nordisk samarbeid innenfor e-helse og velferdsteknologi. De nordiske landene har gode helse- og kvalitetsregistre som bør gjøres tilgjengelig for felles behandlingsrettet forskning. Bruken av registrene må ivareta datasikkerhet og personvern.

Under det norske presidentskapet vil Nordisk råd derfor ta initiativ til en dialog med nordiske ministrene om forskningssamarbeidet på helseområdet, felles utvikling av presisjonsmedisin, problemstillinger knyttet til mer enhetlig helsedateregister som forenkler deling, og bruk av data over grensene. Presidentskapet vil følge opp det pågående arbeidet omkring et felles nordisk register for helsepersonell som har mistet sin autorisasjon. Det tas sikte på å avholde et seminar om temaene i første halvdel av 2018.

Foto: Istockphoto

Utdanning, inkludering og mobilitet

Utdannelse er en inngangsbillett til fellesskapet. Skolen og barnehagen er viktige arenaer for inkludering, integrering og demokratisk medborgerskap. Samtidig ser vi at mange barn og unge faller utenfor og fullfører ikke videregående opplæring. Derfor vil det norske presidentskapet i 2018 styrke den fellesnordiske innsatsen på tiltak som fremmer utdanning og inkludering av barn og unge, blant annet gjennom oppfølging av prosjektet «0–24».

Språk og kultur er nøkkelen til nordisk samhørighet og mobilitet. Felles språkforståelse styrker den nordiske identiteten og det nordiske fellesskapet. Barn og unge skal ha kjennskap til nordisk kultur, historie, samfunn og språk. I 2018 vil presidentskapet oppfordre lærere og skoleledere til å sette Norden og nordiske språk på timeplanen.

Det norske presidentskapet vil i 2018 også bidra til at kravene for yrkeskompetanse og autorisasjon i større grad likestilles for at fagarbeidere med godkjent nordisk utdanning skal kunne praktisere i hele Norden. I tillegg må det utvikles modeller for kartlegging, komplementering og godkjenning av utenlandsk utdanning og yrkeskvalifikasjoner for å kunne praktisere i Norden. Presidentskapet vil bidra til å hente inn beste praksis fra landene innenfor dette.

Miljø og sikkerhet til havs

Havet er viktig for alle de nordiske landene. I Norden har vi lang tradisjon for havrelatert forskning. Den norske regjeringen påpeker behovet for mer kunnskap om havet og deling av kompetanse i stortingsmeldingen «Hav i utenriks- og utviklingspolitikken». Forskningsbasert kunnskap og samarbeid mellom næringer er helt avgjørende for en bærekraftig forvaltning av havets ressurser.

Behovet for ressurser fra havet, som mat og energi, vil øke. Samtidig er havet truet av miljøproblemer som forurensing og forsøpling, klimaendringer og overfiske. Presidentskapet vil invitere til et seminar om bærekraftig og forskningsbasert bruk av havene. Videre vil det nordiske plastprogrammet følges opp. Presidentskapet vil arbeide for at de nordiske land sammen er pådrivere i internasjonale fora for havretten og en regulert og bærekraftig utnyttelse av ressursene i havet. I tillegg vil det norske presidentskapet arbeide for at anbefalingene i rapporten Nordisk samarbeid og bærekraftsmålene 2030 følges opp.

Skipsfarten er av avgjørende betydning for å sikre global handel og verdiskaping. Norden ligger langt fremme når det gjelder å utvikle tek-

nologi for en mer miljøvennlig skipsfart. Det norske presidentskapet vil styrke Nordens konkurransefortrinn på dette området.

Havområdene i nord er spesielt sårbare og utsatte, ikke minst ved skipsforlis. Økt turisme i disse områdene gjør det nødvendig å styrke det nordiske samarbeid om søk og redning. Det norske presidentskap vil arbeide for at dette tema settes høyt på dagsordenen i Norden.

Foto: Istockphoto

Forsvar og sikkerhet

Det nordiske utenriks- og sikkerhetspolitiske samarbeidet omfatter blant annet samfunnssikkerhet, fredsmekling, bidrag til FN-operasjoner, globale sikkerhetstrusler og forebygging av ekstremisme. De nordiske landene ligger langt fremme når det gjelder digitalisering, og det digitale kompetansenivået i våre samfunn er høyt. Samtidig utfordres vi av trusler og angrep i det digitale rommet som gjør våre digitale forsvarsværk sårbare. Cyberkriminalitet er grenseløs og bekjempelse av cybertrusler krever økt samarbeid over landegrensene. Det norske presidentskapet setter derfor nordisk samarbeid om samfunnssikkerhet og en tryggere digital tilværelse på dagsorden i 2018.

Strammere økonomiske rammer og prisstigning på høyteknologisk forsvarsmateriell, gjør at de nordiske land har felles interesser i å videreutvikle forsvarssamarbeidet. Derfor vil Nordisk råd støtte opp om nordisk forsvarssamarbeid i 2018, blant annet ved å arrangere et nordisk møte i samarbeid med det norske formannskapet i NORDEFKO i 2018.

Foto: Istockphoto

A sustainable and safe Nordic region

In a world marked by change and unrest, Nordic co-operation is more relevant than ever before. An unpredictable security scenario and a growing need to adapt to the challenges of the future mean that we in the Nordic region stand stronger together than individually.

The trust and unity enjoyed by Nordic nations gives us an advantage that we must do our utmost to exploit and invest in. As one of the globe's most integrated regions, it is our job to protect and nurture Nordic fellowship and the Nordic model.

In 2018 the efforts to break down the barriers between our nations and to enhance the benefits of being a Nordic citizen for the 26 million people living in the region will continue apace. Norway's presidency will place particular emphasis on strengthening collaboration in such fields as health technology, integration, the maritime environment and defence in order to ensure a sustainable, stable and safe Nordic community in the years ahead.

Health technology and patient security

One of the greatest threats to global health today is antimicrobial resistance. Antibiotic-resistant bacteria and microbes are currently responsible for the deaths of millions and cost billions. Today's use is no longer sustainable and must be restricted. Consequently, the fight against antimicrobial resistance will once again be high on the Nordic Council's agenda in 2018. We must involve all relevant sectors in society in coordinated efforts and determined political measures to combat antimicrobial resistance. The Norwegian presidency will therefore follow up the recommendations in the Nordic Council's report on antimicrobial resistance.

Welfare technology, eHealth and innovative solutions are important contributors to the renewal and improved efficiency that is necessary in welfare. In 2018 the Norwegian presidency intends to focus on Nordic co-operation within eHealth and welfare technology. The Nordic nations have extensive health and quality registers that should be used as a basis for joint Nordic treatment-directed research. However, the use of these registers must not compromise data security and privacy.

During the Norwegian presidency the Nordic Council will initiate a dialogue with the Nordic ministers on the issues of research collaboration in health, the joint Nordic development of precision medicine, challenges relating to a more uniform health data register, and cross-border data sharing. The presidency will follow up ongoing efforts to establish a joint Nordic register for health professionals who have had their licences revoked. The aim is to arrange a seminar on these topics during the first half of 2018.

Photo: Istockphoto

Education, inclusion and mobility

Education is the entrance ticket to society. Schools and nursery schools are vital arenas for inclusion, integration and democratic fellow citizenship. Yet there are still many children and young people who fall by the wayside and do not complete their secondary school education. With this in mind, the Norwegian presidency aims to reinforce joint Nordic measures to promote the education and inclusion of children and young people. One way of doing this will be to follow up the “0-24” project.

Language and culture is the key to Nordic fellowship and mobility. Our common language heritage creates a strong Nordic identity and fellowship. Children and young people must be acquainted with Nordic culture, history, society and language. In 2018 the presidency will encourage teachers, head teachers and school administrators to include the Nordic region and Nordic languages in the school timetable.

As far as possible, the Norwegian presidency will also do its best to ensure that the requirements for professional skills and certification are standardized so that skilled workers with certified Nordic qualifi-

cations can work throughout the Nordic region. Models must also be developed for mapping, harmonizing and certifying educational and vocational qualifications gained abroad for the Nordic market. The presidency aims to contribute to this by compiling best practices within the field.

Photo: Istockphoto

The environment and maritime safety

The ocean is important to all the Nordic countries. The Nordic region has a longstanding tradition in marine research. The Norwegian government has highlighted the need for greater expertise and knowledge sharing in its white paper The place of the oceans in Norway's foreign and development policy. Research-based knowledge and co-operation within the different sectors of the ocean economy are decisive elements in the sustainable management of marine resources.

The demand for such marine resources as food and energy will grow. At the same time, our oceans are being increasingly threatened by pollution and dumping, climate change and overfishing. The presidency will organize a seminar on sustainable and research-based use of ocean resources. Moreover, the Nordic initiative on plastics will be followed up. The presidency will work hard to ensure that the Nordic countries are a driving force in international forums for maritime law and a regulated and sustainable exploitation of ocean resources. The Norwegian presidency will also do its best to make sure that the recommendations in the report Nordic Co-operation and the Sustainable Development Goals 2030 are followed up.

Shipping is instrumental for global trade and value creation. The Nordic region is at the forefront of innovation in green maritime technology. The Norwegian presidency intends to reinforce the Nordic region's competitive edge in this sector.

The world's most northerly ocean regions are particularly vulnerable. Maritime accidents can have disastrous consequences. Increased tourism in these areas makes it essential to strengthen Nordic co-operation in search and rescue. The Norwegian presidency aims to place this issue high on the Nordic agenda.

Photo: Istockphoto

Defence and security

Nordic co-operation in the fields of foreign affairs and defence covers such questions as public security, conflict mediation, contributions to UN operations, global security threats and prevention of extremism. The Nordic countries are leading nations in the field of digitalization, with the level of digital competence in society high. At the same time, cyberattacks and threats pose a challenge that makes our digital defences vulnerable. Cybercrime knows no boundaries; combatting cyberterrorism requires a high level of cross-border collaboration. Accordingly, the Norwegian presidency has put Nordic co-operation on public security and greater digital security on the agenda in 2018.

Tighter financial constraints and a rise in the price of high-tech defence equipment mean that greater defence co-operation is in the interests of all the Nordic countries. For this reason, the Nordic Council will lend its support to Nordic defence co-operation in 2018. One measure will be to organize a Nordic meeting in collaboration with the Norwegian presidency of NORDEFECO.

Photo: Istockphoto

Sjálfbær og örugg Norðurlönd

Í heimi sem einkennist af breytingum og óróleika er norrænt samstarf mikilvægara en nokkru sinni fyrr. Anspænis ófyrirsjáanlegum öryggis-
pólítískum veruleika og mikilli þörf fyrir endur-
skipulagningu standa norrænu löndin betur að
vígi sameinuð en sundruð.

Traust það og samstaða sem ríkir milli Norðurlandþjóðanna gefur okkur forskot sem við megum til með að nýta okkur og efla. Við, sem búum á einu samþættasta svæði heims, eigum að halda áfram að standa vörð um norrænt samfélag og norræna líkanið.

Árið 2018 verður áfram unnið að því að ryðja burt stjórnsýsluhindrunum milli landanna okkar og við höldum áfram að auka norrænt notagildi fyrir þær 26 milljónir sem í löndunum búa. Formennska Noregs setur sérstaklega á oddinn árið 2018 að efla norrænt samstarf á sviði heilbrigðis, mennta, hafs og varnarmála. Með öflugu norrænu samstarfi um heilbrigðistækni, samþættingu, lífríki hafsins og varnir, svo að dæmi séu tekin, munum við tryggja sjálfbært, stöðugt og öruggt norrænt samfélag, einnig til langframa.

Heilbrigðistækni og öryggi sjúklinga

Ónæmi gegn sýklalyfjum er einhver alvarlegasta heilsufarsógn okkar tíma. Harðsnúnar bakteríur og örverur kosta nú á dögum milljónir manna lífið og kosta milljarða. Neysla þessara lyfja er ekki lengur sjálfbær og hana verður að takmarka. Baráttan gegn sýklalyfjaónæmi verður þess vegna ofarlega á dagskrá í Norðurlandaráði árið 2018 eins og áður. Fá verður öll viðkomandi svið samfélagsins til þátttöku í samhæfðu átaki og markvissri pólitískri aðgerð til að vinna gegn sýklalyfjaónæmi. Formennskan hefur þess vegna í hyggju að fylgja eftir ábendingunum í hvítbók Norðurlandaráðs um sýklalyfjaónæmi.

Velferðartækni, rafrænt heilbrigði og nýjar hugmyndaríkar lausnir stuðla að nauðsynlegri endurnýjun og bættri nýtingu úrræða innan velferðargeirans. Á árinu 2018 vill formennska Noregs að samstarf um rafrænt heilbrigði og velferðartækni sé í brennidepli. Norrænu löndin búa yfir góðum heilbrigðis- og gæðaskráum sem ætti að gera aðgengilegar fyrir sameiginlegar rannsóknir um meðferðir. Við notkun skrána verður að gæta að tölvu- og gagnaöryggi og persónuvernd.

Á meðan Norðmenn hafa með höndum formennskuna mun Norðurlandaráð því eigi frumkvæði að viðræðum við norrænu ráðherrana um rannsóknarsamstarfið á heilbrigðissviði, sameiginlega þróun á nákvæmislækningum (þ.e. persónumiðaðri læknisfræði), álítaefni tengd einsleitari heilbrigðisskráningu sem einfaldar samnýtingu auk gagnanotkunar þvert á landamæri. Formennskan mun fylgja eftir þeirri vinnu sem þegar er hafin um sameiginlega norræna skrá um heilbrigðisstarfsmenn sem hafa misst réttindi sín. Stefnt er að því að halda ráðstefnu um þessi viðfangsefni á fyrir helmingi ársins 2018.

Menntun, aðlögun og frjáls för

Menntun er aðgangsmiði að samfélaginu. Skólinn og leikskólinn eru mikilvægur vettvangur virkrar samfélagsþátttöku, aðlögunar og lýðræðislegs ríkisborgararéttar. Um leið verðum við vitni að því að mörg börn og ungmenni verði útundan og ljúki ekki framhaldsnámi. Þess vegna vill formennskan norska beita sér fyrir því á árinu 2018 að efla hið samnorræna framlag til ráðstafana sem stuðla að menntun og virkri þátttöku barna og ungmenna, meðal annars með því að fylgja eftir áætluninni «0-24».

Tungumál og menning eru lykillinn að norrænni samveru og frjálsri för. Sameiginlegur málskilningur styrkir norræna ímynd og hið norræna samfélag. Börn og ungmenni eiga að kunna skil á norrænni menningu, sögu, samfélagi og tungumálum. Árið 2018 mun formennskan hvetja kennara og skólustjórnendur til að setja Norðurlönd og norræn tungumál á stundaskrá.

Formennska Noregs hefur einnig í hyggju á árinu 2018 að leggja sitt af mörkum til að samræma frekar kröfur til fagþekkingar og leyfisveitinga í því skyni að iðnaðarmenn með viðurkennda norræna menntun geti starfað hvar sem er á Norðurlöndum. Auk þess verður að hanna umgjörð um kortlagningu, viðurkenningu og kröfur um viðbætur erlendra menntunar og fagþekkingar sem gerir kleift að starfa á Norðurlöndum. Formennskan stefnir að því að afla upplýsinga frá löndunum um þetta efni til að leiða út bestu mögulegu framkvæmd.

Photo: Istockphoto

Umhverfi og öryggi til sjós

Hafið er mikilvægt öllum norrænu löndunum. Sjávar tengdar rannsóknir eiga sér langa sögu á Norðurlöndum. Ríkisstjórn Noregs sendi Stórþinginu umsögn sem nefnist «Hav i utenriks- og utviklingspolitikken» (Hafið í utanríkismála- og þróunarstefnunni) og benti á þörfina fyrir aukna þekkingu um hafið og miðlun á kunnáttu og hæfni. Þekking sem byggist á rannsóknum og samstarf milli atvinnugreina ræður úrslitum um sjálfbæra nýtingu sjávarauðlindanna.

Þörfin á auðlindum sjávar til fæðuöflunar og orkuvinnslu mun aukast. Á sama tíma stafar hafinu ógn af umhverfisvandamálum eins og mengun og úrgangslasun, loftslagsbreytingum og ofveiði. Formennskan mun bjóða til ráðstefnu um nýtingu sjávarauðæfa á grundvelli sjálfbærni og þekkingar sem byggist á rannsóknum. Auk þess verður norrænu plastáætluninni fylgt eftir. Formennskan hyggst vinna að því að Norðurlönd séu sameiginlegur þrýstihópur á alþjóðavettvangi um hafréttarmál og um stjórn á nýtingu sjávarauðlinda með sjálfbærni að markmiði. Þessu til viðbótar vill norska formennskan stuðla að því að tillögunum í skýrslunni Norrænt samstarf og sjálfbærni markmiðin 2030 verði fylgt eftir.

Siglingar hafa úrslitaþýðingu hvað það snertir að tryggja alþjóðaverslun og verðmætasköpun. Norðurlönd eru í fararbroddi viðvíkjandi þróun á tækni sem dregur úr umhverfismengun af völdum siglinga. Formennskan norska vill efla samkeppnisforskot Norðurlandanna á þessu sviði.

Hafsvæðin í norðri eru einstaklega viðkvæm og berskjölduð, ekki síst við skipsskaða. Vegna vaxandi ferðamennsku á þessum svæðum er nauðsynlegt að efla norrænt samstarf um leit og björgunaraðgerðir. Formennska Noregs vill stuðla að því að þetta viðfangsefni verði ofarlega á dagskrá á Norðurlöndum.

Photo: Istockphoto

Varnarmál og öryggi

Norrænt samstarf um utanríkismál og öryggis- og varnarmál felur meðal annars í sér samfélagsöryggi, sáttamiðlun, framlag til aðgerða Sp, ógnir gegn alþjóðlegu öryggi og varnir gegn öfgahyggju. Norrænu löndin eru framarlega á sviði stafrænnar þróunar og er hæfni á því sviði í okkar samfélagi mikil. Á sama tíma sætum við hótunum og árásum í hinu stafræna rými sem ógna stafrænum varnavirkjum okkar. Tölvu- og netglæpir virða engin landamæri og baráttan gegn netógnum krefst aukinnar samvinnu yfir landamærin. Norska formennskan setur þess vegna norrænt samstarf um samfélagsöryggi og öruggari stafræna tilveru á dagskrá árið 2018.

Þrengri fjárhagsrammi og verðhækkun á hátæknilegum varnarbúnaði gerir að verkum að norrænu löndin hafa sameiginlega hagsmuni af því að þróa áfram varnarsamstarf sitt. Því vill Norðurlandaráð styðja frekar við norrænt varnarsamstarf á árinu 2018, meðal annars með því að halda norrænan fund í samstarfi við norsku formennskuna í NORDE-FCO 2018.

Photo: Istockphoto

Kestävä ja turvallinen Pohjola

Pohjoismainen yhteistyö on tärkeämpää kuin koskaan maailmassa, jota leimaa muutos ja rauhattomuus. Pohjoismaat ovat vahvempia yhdessä kuin yksinään, kun turvallisuuspoliittista todellisuutta on vaikeaa ennakoida ja muutostarve on suuri.

Pohjoismaiden välillä vallitseva luottamus ja yksimielisyys tekevät meistä edelläkävijöitä, mitä kannattaa hyödyntää ja mihin tulee panostaa. Pidämme yhtenä maailman integroituneimmista alueista yllä pohjoismaista yhteenkuuluvuutta ja pohjoismaista mallia.

Työ rajaesteiden poistamiseksi maidemme väliltä jatkuu vuonna 2018 ja lisäämme ennestään pohjoismaista hyötyä kaikille 26 miljoonalle asukkaalle. Norja asettaa puheenjohtajakaudellaan 2018 erityisesti etusijalle terveyttä, koulutusta, merta ja puolustusta koskevan pohjoismaisen yhteistyön. Tekemällä vahvaa pohjoismaista yhteistyötä muun muassa terveysteknologiassa, kotouttamisessa, meriympäristön ja puolustuksen aloilla pystymme varmistamaan sen, että Pohjoismaat säilyvät kestävinä, vakaina ja turvallisina myös tulevaisuudessa.

Terveysteknologia ja potilasturvallisuus

Yksi aikamme suurimmista terveyshaasteista on mikrobilääkeresistenssi. Lääkkeille vastustuskykyiset bakteerit ja virukset tappavat tällä hetkellä miljoonia ihmisiä ja aiheuttavat miljardien laskun. Mikrobilääkkeiden tämänhetkinen käyttö ei ole kestävää ja sitä on rajoitettava. Taistelu mikrobilääkeresistenssiä vastaan on tämän vuoksi vahvasti esillä Pohjoismaiden neuvostossa vuonna 2018. Kaikki asiaankuuluvat yhteiskuntasektorit on siksi otettava mukaan yhteen sovitettuun ponnistukseen ja tavoitteelliseen poliittiseen toimintaan mikrobilääkeresistenssin torjumiseksi. Pohjoismaiden neuvoston valkoisessa kirjassa esitettyjen suositusten edistämistä mikrobilääkeresistenssin torjumiseksi tullaan näin ollen jatkamaan Norjan puheenjohtajakaudella.

Hyvinvointialalla tarvittava uudistuminen ja resurssien parempi hyödyntäminen saavutetaan osittain hyvinvointiteknologian, sähköisten terveyspalveluiden ja uusien innovatiivisten ratkaisujen käyttöönotolla. Norja asettaa puheenjohtajakautenaan 2018 keskiöön pohjoismaisen yhteistyön sähköisessä asiointissa ja hyvinvointiteknologiassa. Pohjoismailla on toimivat terveys- ja laaturekisterit, joita hoitoon suuntautuvan yhteisen tutkimuksen pitää pystyä hyödyntämään. Rekisterien käytössä on huolehdittava tietoturvasta ja henkilösuojasta.

Pohjoismaiden neuvosto avaa tämän vuoksi Norjan puheenjohtajakauden aikana keskustelun Pohjoismaiden ministerien kanssa. Tarkoituksena on parantaa tutkimusyhteistyötä terveysalalla, kehittää yksilöllistettyä lääketiedettä yhdessä, keskustella yksinkertaisemman tiedonjaon mahdollistavaan yhtenäisempään terveystietorekisteriin liittyvistä ongelmista ja hyödyntää tietoa rajojen yli. Puheenjohtajakaudella jatketaan työtä, jonka tavoitteena on yhteispohjoismainen rekisteri ammatinharjoitusoikeutensa menettäneistä terveydenhuollon ammattilaisista. Aiheista suunnitellaan seminaaria vuoden 2018 alkupuolelle.

Foto: Istockphoto

Koulutus, kotouttaminen ja liikkuvuus

Koulutus on pääsylippu yhteiskuntaan. Koululla ja päiväkodilla on tärkeä merkitys osallisuuden, kotoutumisen ja kansalaisaktiivisuuden edistämisessä. Samanaikaisesti joudumme toteamaan, että monet lapset ja nuoret jäävät ulkopuolelle eivätkä suorita loppuun toisen asteen koulutusta. Norja vahvistaa puheenjohtajakaudellaan 2018 yhteis-pohjoismaista panostusta lasten ja nuorten koulutusta ja osallisuutta edistäviin toimiin muun muassa jatkamalla hanketta ”0-24”.

Kieli ja kulttuuri ovat avain pohjoismaiseen yhteenkuuluvuuteen ja liikkuvuuteen. Pohjoismaisten kielten ymmärtäminen vahvistaa pohjoismaista identiteettiä ja yhteisöllisyyttä. Lasten ja nuorten tulee tutustua Pohjoismaiden kulttuureihin, historiaan, yhteiskuntaan ja kieleen. Puheenjohtajamaa kannustaa vuonna 2018 opettajia ja koulujen johtoa sisällyttämään Pohjoismaat ja pohjoismaiset kielet koulujen ohjelmiin.

Norjan tavoitteena on puheenjohtajakaudellaan 2018 vaikuttaa osaltaan siihen, että ammattipätevydet ja oikeus harjoittaa ammattia tunnustetaan vastavuoroisesti, jotta yhdessä Pohjoismaissa hyväksytyn koulutuksen suorittanut voisi toimia omalla alallaan kaikissa Pohjoismaissa. Lisäksi on kehitettävä malleja, joilla kartoitetaan, täydennetään ja hyväksytään Pohjoismaiden ulkopuolella suoritettuja koulutuksia ja hankittuja pätevyksiä ammatinharjoittamiseen Pohjoismaissa. Näistä kerätään Pohjoismaiden parhaita käytäntöjä Norjan puheenjohtajakaudella.

Foto: Istockphoto

Meriympäristö ja meriturvallisuus

Meri on tärkeä kaikille Pohjoismaille. Pohjolassa on pitkät perinteet mereen liittyvässä tutkimuksessa. Suurkäräjille antamassaan selonteos-
sa ”Meri ulko- ja kehityspolitiikassa” Norjan hallitus tuo esille tarpeen
lisätä mereen liittyvää tietoa ja jakaa osaamista. Tutkimusperusteinen
tieto ja eri elinkeinoalojen välinen yhteistyö on ratkaisevan tärkeää
meriresurssien kestäväälle hallinnoinnille.

Tarve hyödyntää meriresursseja ruoka- ja energiantuotantoon kasvaa. Samaan aikaan meriä uhkaavat erilaiset ympäristöongelmat, kuten saastuminen, roskaaminen, ilmastonmuutos ja ylikalastus. Norja järjestää puheenjohtajakaudellaan seminaarin merten kestävästä ja tutkimukseen perustuvasta hyödyntämisestä. Pohjoismaista muoviohjelmaa kehitetään edelleen. Pohjoismaiden yhteistä asemaa kansainvälisillä foorumeilla merioikeuden sekä merialueiden resurssien säännöstelyyn ja kestäväen käytön edistäjinä vahvistetaan Norjan puheenjohtajakaudella. Lisäksi Norja edistää puheenjohtajakaudellaan raportissa *Pohjoismaiden yhteistyö ja kestäväen kehityksen 2030-tavoitteet* esitettyjä suosituksia.

Merenkulku on ratkaisevan tärkeää globaalin kaupankäynnin mahdollistamisessa ja arvojen luomisessa. Pohjoismaat ovat edelläkävijöitä ympäristöystävällisemmän merenkuluteknologian kehittämisessä. Norja vahvistaa puheenjohtajakaudellaan Pohjoismaiden saavuttamaa kilpailuetua merenkulussa.

Pohjoiset merialueet ovat erityisen herkkiä ja haavoittuvia. Näin on varsinkin mahdollisen haaksirikon yhteydessä. Alueille suuntautuvan matkailun lisääntyminen lisää tarvetta vahvistaa pohjoismaista pelastusyhteistyötä pohjoisilla merialueilla. Pohjoismainen pelastusyhteistyö on vahvasti esillä Norjan puheenjohtajakauden aikana.

Foto: Istockphoto

Puolustus ja turvallisuus

Pohjoismainen ulko- ja turvallisuuspoliittinen yhteistyö koskee muun muassa yhteiskuntaturvallisuutta, rauhansovittelua, osallistumista YK:n operaatioihin, globaaleja turvallisuushaasteita ja ekstremismin ennaltaehkäisyä. Digitalisoituminen on Pohjoismaissa edennyt pitkälle ja digitaalinen osaaminen on yhteiskunnissamme korkealla tasolla. Digitaaliseen tilaan kohdistuvat uhkat ja hyökkäykset aiheuttavat samanaikaisesti haasteita haavoittaessaan digitaalisia suojauksiamme. Kyberrikollisuudella ei ole rajoja, minkä vuoksi kyberuhkien torjuminen vaatii valtioiden rajat ylittävää yhteistyötä. Tämän vuoksi Norja pitää puheenjohtajakaudellaan 2018 esillä pohjoismaista yhteistyötä, jolla varmistetaan parempi yhteiskunta- ja digiturvallisuus.

Korkeateknologisten puolustusmateriaalien hintojen nousu yhdessä tiukentuvan talouden kanssa lisää kaikkien Pohjoismaiden kiinnostusta puolustusyhteistyön kehittämiseen. Pohjoismaiden neuvosto tukee pohjoismaista puolustusyhteistyötä vuonna 2018 muun muassa järjestämällä pohjoismaisen kokouksen yhdessä NORDEFCon vuoden 2018 puheenjohtajanaan Norjan kanssa.

Foto: Istockphoto

KONTAKTINFORMASJON KØBENHAVN

Nordisk råd
Ved Stranden 18
1061 København K, Danmark
+45 33 96 04 00

E-post: nordisk-rad@norden.org
Nettside: www.norden.org

KONTAKTINFORMASJON NORGE

Stortinget
Internasjonal avdeling
Postboks 1700 Sentrum
0026 Oslo

E-post: Postmottak.Internasjonal-avdeling@stortinget.no
Nettside: www.stortinget.no/

